

v pošte v jemati. V obče je treba na to gledati, da so posamezne krompirjeve rastline tako daleč vsakebi, da se pozneje morajo z motiko, kakor gre, okopati ali s plugom obdelati. Tudi ne sme obsenčenje zemlje pri krompirju krajše rasti preveliko, pri onem daljše rasti pa prepičlo biti. V prvem slučaju bi krompirju potrebna zemeljska toplota, v drugem pa prava vlaga manjkala. Najbolje je, ako je vrsta od vrste po 50—60 centimetrov, v vrsti pa krompir od krompirja po 25—40 centimetrov narazen. —

Globočina, v katero se krompir sadi, je zavisna od tega, kakošnja je zemlja, v katero se sadi. V težki zemlji se krompir po 5—6 centimetrov globoko, v srednji po 7—9 in v lahki zemlji po 10—14 centimetrov globoko posaja.

Ako se krompir, zlasti v težki zemlji, globoko sadi, brani se kiselen, ki je za kaljenje neobhodno potreben, da ne more do posajenih gomoljev. Nasledek tega pa je pozno kaljenje krompirjevo. Tudi se mnogo redivnih snovi zapravlja v rast dolgih stebel.

Tudi obdelovanje krompirja med rastenjem je sem ter tje pomanjkljivo. Kolikor je zemlja bolj vezavna, t. j. ilovična, toliko večkrat se mora krompir okopati in ogrebat. S tem delom pa ne gre čakati, ampak dobro je celo, če se zemlja še, predno krompir iz nje požene, že nekoliko vzrahlja. Brž ko se je krompir posadil, kaže suhotne njive povaljati, da se posajen krompir s prstijo bolje posprime.

Ravno tako se mora tudi na to gledati, da zemlja ne postane pretrda in da je plevel preveč ne preraste.

V ta namen bode dobro, ako se še, predno krompir iz zemlje požene, polje povlači, katero delo se, če potreba kaže, po nekterih dneh lahko ponovi.

Brž ko se mladike iz zemlje prikažejo, je dobro zemljo okopati in to delo, kakor potreba nanese, pri rastočem sadežu še drugič in tretjič opraviti, to pa tako, da se pri vsakem opetovanju z motiko nekoliko globokeje seže. Manjše njive se navadno okopljejo z motike, večje pa s posebnim, za to narejenim plugom, kterega konji vlečejo. Na okopavanje sledi ogrebanje, kar se po potrebi jedenkrat ali dvakrat stori.

V lahki zemlji in globoko posajenem krompirju se ogrebanje ali osipanje tudi lahko celo opusti, če so se vsa prejšnja dela opravila.

Trud in delo na krompir obrnjen se bogato obrestuje. Vse delo mora pa na to biti obrnjeno, da je zemlja vedno vzrahljana, plevel čista, da imajo krompirjeve korenine vedno dosti redivnih snovi, da more vedno čisti zrak do njih, da jih toplota pregreva in da se rastline po jedni strani suše, po drugi prevelike mokrote obvarujejo. Ako se krompir ob času svoje rasti pridno obdeluje, tako ta trud

njegov obrodek pospeši in njiva se tudi za sledeči sadež primerno priredi.

Včasih se krompir prerano začne kopati. Krompir se sme še le tedaj iz zemlje jemati, ko je popolnoma dozorel, kar se na suhi metenici spozna. Nezdravi gomolji se morajo brž pri kopanju od zdravih odbrati. Tudi bi se moral krompir, ki je za seme prihodnjega leta namenjen, brž ko pride iz zemlje, izbrati in posebej hraniti.

Pri shranjevanju krompirja gre na to gledati, da veliko toplote in vlažnosti do njega ne pride. Kjer so kleti tople in vlažne, tam kaže bolje krompir v jamah na kupih shranjevati, ki se pa morajo proti mrazu dobro varovati.

Kdor pri sajenju krompirja vse tukaj navedene točke opazuje, ta bode imel obilne pridelke krompirja. Poprek se da pridelok krompirja od 100—120 metričnih centov na hektari pridelati, v boljših letinah pa tudi po 120—150 in v prav dobrih po 150—200 metričnih centov. Toraj obdelujmo umno in marljivo naše poljske sadeže in tudi pridelki se bodo vzboljševali!

Dopisi.

Iz Mariborske okolice. Občna pregreha sedanjega časa je nezadovoljnost z vsem, kar je domačega. Marsikteri mladi ljudje so le zadovoljni, če se po tuji šegi oblačijo itd. Dostikrat jim je domači kraj pretesen, očetova hiša preubožna in tako zapustijo nepotrebno, večkrat tudi proti volji starišev domovino svojo ter se podajo v službo v mesto — na Nemško. Komur so pa razmere sedanjega časa in nja nevarnosti znane, mora iz dna svojega srca vsem mladenčem in dekletom zaklicati: „Ako imaš v hiši svojih roditeljev prostora, ne idi služiti ne v mesto ne na Nemško, kajti izmed desetih ne pride polovica tako srečnih nazaj, kakor so poprej odšli. Večina mladenčev se vrne domu zgubivši svoje dobro krščansko prepričanje, večina deklic pride domu brez dekliške časti. Kak razloček je med vestnimi otroci, kateri so se doma pod streho svojih, za dobro odgojitev gorečih starišev dobro odgojili in med onimi, kateri so šli v mesto in tuje kraje! V Ameriki je v vsakem velikem mestu društvo z namenom, nevedno mladost zapeljivosti varovati. O da bi tudi pri nas Slovencih vsi za blagor svojega ljudstva vneti, sosebno kojim je ljuba mladost v poduk in varstvo izročena, prilično svarivno besedo govorili: „Ne hodite brez prave sile službovat v mesto, naj manj pa na Nemško!“

Od Nove cerkve. (Trojna poroka.) Lepa je bila pri nas letošnja bela nedelja. Naš

novi župnijski predstojnik, preč. g. kanonik dr. Lavoslav Gregorec, bili so po preč. dekanu, g. K. Gajšek, slovesno v svojo službo vpeljeni. Slovesnost se je vršila tako, da je ob enem veljala kot dokaz velicega veselja pri faranih, pa tudi izrednega spoštovanja, katero si je novi župnik, skorej bi rekel, hipoma pridobil na vse strani. Farani so iz lastnega nagiba cerkev in župnijsko hišo okinčali, na predvečer krese prižigali, z možnarji streljali in domača godba je svirala pozno v noč. Podobno so pozdravljali mladi den 12. aprila. Do 10. ure zbere se velika množica ljudi in gostje, med njimi gospodje: c. kr. namestnijski sovétnik Haas, preč. g. dekan Gajšek, župniki: Bratanič, Ferencák, Dolinšek, Stiplovšek, Kos, Vrlíč in Voh, dež. poslanec Miha Vošnjak s sinom in dr. Sernec iz Celja, dr. Rudolf iz Konjic, baron Manteuffel iz Tabora, rittmeister plem. Waldherr iz Soteske, pozneje tudi dr. Langer iz Lemberga, tedaj vsi trije grajščaki naše fare, vsi župani, učitelji, cerkv. ključarji itd. Z visokega zvonika plapola velika nova trobojnica slovenska, katero so gg. župani izobesili ukazali. Med sviranjem godbe, grmenjem možnarjev, zvonjenjem zvonov vhaja iz farovža novi kanonik in župnik z gosti in ljudstvom v veličastno zidano cerkev sv. Lenarta. Prične se slovesna služba božja. Med njo pristavi faranom preč. g. dekan novega dušnega pastirja, priporočivši mu modrost, potrpljenje in ljubezen. Po sv. meši pa je zlata poroka dveh svivolasih zakonskih parov. Pri sledečem velikem obedu napije g. slavljenec najprvle sv. Očetu latinski, Njih ekselenciji prev. knezoškofu lavantinskemu in milostljivemu knezoškofu krškemu slovenski, svitlemu cesarju slovenski in nemški. Odzdravijo c. kr. namestn. svetnik Haas in preč. g. dekan; g. kanonik nadaljuje zdravice: kapiteljnu Strassburškemu, nazoči duhovščini slovenski, grajščakom nemški, gostom mestnim, faranom in učiteljem pa slovenski. Zadnji dve ste vidno v srca posegli. Omenim še, da so po oficijelnem nazdravljanju se vršile razne, vesele, resne in šaljive napisnice gospodov: Dr. Serneca, Vošnjaka, grajščakov Manteuffelna in Lamperja, župnikov Kosa, Stiplovška. Župan Gorečan je govoril v imenu vseh županov, župan Lipuš pa poklonil novemu župniku najlepši dar: ljubezen faranov. Proti večeru razide vesela družba. Tudi zlatim poročencem je dal preč. g. kanonik obed. Res veselo je bilo v belo nedeljo pri nas. Podobne se nadajamo ko bode čez dve leti župnijska hiša in cerkev ponovljena ter nas obiščejo Njih ekselencija, naš mil. knez in škof.

Iz Vuhreda. (Svečanost.) Na Jožefovo je bila podoba Dev. Marije sv. roženvenca in pa sv. Jožefa iz forsta v slovesni procesji k cerkvi prinesena, kjer so ji velč. g. nadžupnik Vozeniški blagoslovili in postavljena je bila

vsaka na svoje okinčano mesto v novi cerkvi. Na cvetno nedeljo pa je bil popoldne križev oltar blagoslovljen in kaj lepo se je dal spremeniti veliki teden v božji grob. Obrisje je napravil g. Čuček, zlatar v Mariboru podobe pa je prav lepo izrezal in pobarval okresno priden Lav. Perko, podobar pri sv. Trojici. Ta altar je mili dar g. Janeza Pahernika mlajšega, kateri je za cerkev že čez jezero goldinarjev žrtvoval. — Pretečeno nedeljo so šulvereinski moške volili odbor v gostilnici Widmozerjevi z nemškim banderom okinčanej. Privrelo jih je iz Marenberga prav mnogo, nekaj iz Mute in tudi iz Vozenice, samo dva pa iz Vuhreda. Vuhrečanom se menda ne dopade več šulvereinsko hvalisanje.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Cesarjevič Rndolf in cesaričina Štefanijsa sta se odpeljala v Bruselj obhajati god kralja belgijskega, očeta cesaričinega. V Pragi, kjer sta se mimogredé oglasila, so visoka gósta živahno prejeli. — V Budapeštu bode letos razstava za ogersko deželo. — V Ljubljani so nemške góspé med seboj vstanovile podružnico „nemškega šulvereina“. Dobro, zdaj vendar Nemčija in pa nemštvo ni več — v nevarnosti. — Tržaški župan Bazzoni k vstajenju na veliko soboto večer ni prišel s komturskim križem Franc Jožefovega reda, katerega so mu presvitli cesar milóšno podelili. To pač kaže, da mu avstrijska stvar ni zlo na srečo, in da nosi v svojih prsih take želje, ki ne trpijo na prsih reda avstrijskega cesarja. Zato je prav na mestu slovensko politično društvo „Edinost“, ki se na vso moč prizadeva upljiv iridentovskega društva „Concordije“ spodbiti.

Vnanje države. Francozi so ob Reni tako glasno s sabljami rožljali, da je Bismarcka že skrbelo, da mu ž njimi obrijejo zadnje tri lase na njegovi glavi. Bismarck je tedaj pozornost Francozov obrnil na bogato deželo Tonkin v Aziji, kar je dobro iztuhtal, ker na Francoskem bi rade vse stranke po ljudovladi obogatele. Sedaj vsi Francozi gledajo v Tonkin, kjer njihovim vojakom tesno hodi, a Bismarcku neki zdaj jesti dobro tekne. Na Francoskem so komaj novo ministerstvo skovali. Brisson, kalvinec in Framazon prve vrste in zagrizen sovražnik jezuitov, je predsednik in bode nosil zvonec v katoliški francoski državi; Freycinet bode zunanje zadeve v roke vzel. „Forala“ menda ne bosta dolgo. — Angleži se v Sudanu na nov način vojskujejo. Najpred pošljejo sovražniku enega vojaka nasproti, potem pa tako dolgo počakajo, dokler sovražnik tistega ne vbije; potem pošljejo zopet enega itd. Tako vojska sicer menje stane, pa tudi veliko